

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

Pôstna večiereň 2/2017

1. M 7, 26 – 8, 11

Hospodin riekol Mojžišovi: Vojdi k faraónovi a povedz mu: Takto hovorí Hospodin: Prepust' môj ľud, nech mi slúži, ak by si sa zdráhal prepustiť ho, raním celé tvoje územie žabami. Níl sa bude hemžiť žabami, vystúpia a polezú ti do domu, do spálne a na lôžko i do domov tvojich služobníkov a tvojho ľudu, i do tvojich pecí a do tvojich pekárskych korýt. Aj na teba, aj na tvoj ľud, i na všetkých tvojich služobníkov, polezú žaby. Hospodin riekol Mojžišovi: Povedz Áronovi: vystri ruku so svojou palicou nad rieky, kanály a na močiare a vyved' žaby na Egypt. I vystrel Áron ruku nad egyptské vody, žaby vystúpili a pokryli Egypt. Nato urobili takisto svojim tajným umením aj zaklínači a žaby vystúpili na Egypt. I povolal faraón Mojžiša a Árona a povedal: Modlite sa k Hospodinovi, aby odstránil žaby odo mňa i od môjho ľudu a prepustím ľud, nech obetuje Hospodinovi. Mojžiš odpovedal faraónovi: Rozkáž mi, kedy sa mám modliť za teba, za tvojich služobníkov i za tvoj ľud, aby boli vyhubené žaby od teba i z tvojich domov, len v Níle nech zostanú. Odpovedal: Zajtra. Mojžiš povedal: Nech sa stane, ako si želáš, aby si poznal, že nieto podobného Hospodinovi, nášmu Bohu. Žaby sa vzdialia od teba a z tvojich domov, od tvojich služobníkov a od tvojho ľudu, zostanú len v Níle. Tak vyšiel Mojžiš a Áron od faraóna a Mojžiš volal k Hospodinovi kvôli žabám, ktoré dopustil na faraóna. Hospodin urobil podľa Mojžišovej prosby a žaby vykapali z domov, dvorov a z polí. I zhŕňali ich na hromady a napáchla zem. Keď faraón videl, že sa mu uľahčilo, zatvrdil si srdce a neposlúchol ich tak, ako predpovedal Hospodin.

Bratia a sestry

Naposledy sme si hovorili o skutočnosti, akým spôsobom sa dokazoval Hospodin ako silný a mocný Boh. Ako vyvýšený nad všetkými božstvami starovekého Egypta. Demonštrovali sme si to pri prvej egyptskej rane, počas ktorej boli vody rieky Níl premenené na krv. Hospodin sa ukázal oveľa silnejší ako egyptský bôžik Hapi, ktorý stelesňoval životodarnú silu rieky Níl.

Avšak po skončení sa prvej rany prešlo sedem dní a faraón neprepustil Izraelitov z egyptského otroctva. Teraz začína hovoriť Hospodin k Mojžišovi opäť a posieľa na Egyptskú krajinu druhú ranu v podobe žiab.

Výstrahu pred prvou ranou povedal Mojžiš faraónovi, na brehu rieky Níl. Výstrahu pred druhou ranou mu povedal pravdepodobne v kráľovskom paláci.

Čím boli pre Egypt žaby také výnimočné? Egypťania žaby milovali. Archeológovia vykopali množstvo amuletov v tvare žaby. Žaby bolo zakázané v Egypte zabíjať. Kvákanie žiab z Nílu a z vodných nádrží oznamovalo roľníkom, že bohovia, ktorí ovládali pokles a vylievanie Nílu z brehov znovu priniesli na zem úrodný humus.

Žaba bola obrazom egyptskej bohyně Heket, manželky boha Chnuma a stala sa symbolom vzkriesenia. Egypťania ju zobrazovali ako kľačiacu ženu so žabou hlavou. Samotné žaby považovali Egypťania za symbol života a jeho vzniku. Heket zároveň patrila k egyptským bohom, ktorí utvárali človeka v materskom lone a riadili zároveň aj jeho pôrod. Uctievali ju preto aj spolu s bohyňou pôrodu a materstva. Heket bola podľa egyptských predstáv darkyňou života, ale zároveň aj jeho ochrankyňou na tomto svete, ako aj na svete druhom. Svojou božskou mocou chránila živých a mŕtvych. Pritom jej hlavnou spoločníčkou bola bohyňa neba Nut. Patrili jej tituly ako: „Matka božia, Oko boha Rea a Pani nebies.“

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

Uctievanie tejto bohyně v podobe žaby patrilo k základnej viere Egypťanov. Preto spôsob druhej rany nabúrava náboženskú predstavu samotných Egypťanov. Žaby sa skrátka nachádzali všade. *Níl sa bude hemžiť žabami, vystúpia a polezú ti do domu, do spálne a na lôžko i do domov tvojich služobníkov a tvojho ľudu, i do tvojich pecí a do tvojich pekárskych korýt. Aj na teba, aj na tvoj ľud, i na všetkých tvojich služobníkov, polezú žaby (28-29. v.).*

Viete ako vyzerajú žaby, nie je to nič príjemné a sme v podstate radi, keď sa nachádzajú kdesi ďaleko v rieke, alebo v močiaroch. Teraz si však predstavte, ako žaby vystúpili z vodných plôch a doslovne zaplavili Egypt. Žaby sa nachádzali skrátka všade: v obývačke, v spálni, v kuchyni. Nebolo možné cez ne kráčať. Nebolo možné si niekde sadnúť. Nebolo možné urobiť s nimi nič, nakoľko boli v Egypte považované za posvätné a preto sa nemohli ani zabíjať. A okrem toho si predstavte to ich kvákanie. Keď kváka jedna, alebo dve – dá sa to vydržať. Ale keď ich máte plný dom a všetky sa pustia do koncertu, je to skrátka niečo hrozné. Mnohí sa teda mohli pýtať: Nahnevala sa na nás bohyňa Heket? Trestá nás za niečo? Alebo že by si nedokázala poradiť s toľkými žabami? Je potom skutočnou bohyňou? Prítomnosť tak veľkého množstva žiab v tomto momente priniesla skôr veľké ťažkosti ako obvyklý signál, že sú polia pripravené na obrábanie.

Opäť sa v biblickom texte stretávame aj s egypťskými čarodejníkmi, podobne ako pri prvej rane. *Nato urobili takisto svojím tajným umením aj zaklínači a žaby vystúpili na Egypt (3. v.).* Je to niečo podobné ako pri prvej rane. Egypt je zaplavený žabami. Egypťskí čarodejníci svojím tajným umením dokážu spraviť niečo podobné, ale týmto spôsobom sa stav ešte zhorší. Namiesto toho, aby sa snažili zastaviť toto množstvo žiab a vrátiť ho naspäť do vodných plôch, svojím tajným umením ešte zväčšili počet samotných žiab v celom Egypte. Ich moc nebola taká veľká, aby sa zmožili na niečo viac, ako na napodobenie niečoho, čo urobil Hospodin svojou nekonečnou mocou. Čarodejníci dokázali problém iba skopírovať, nedokázali ho však vyriešiť.

Diabol napodobňuje to, čo je Božie a vedie ľudí ku klamstvu, k napodobenine. Navonok sa zdá byť jabĺčko čerstvé, ale zvnútra je zhnité. Prvým ľuďom v raji sľuboval neobmedzenú moc. Sľuboval im, že budú ako Boh. Potom sa dostavil výsledok. Ľuďom sa otvorili oči a boli vyhnaní z raja. Muž bol potrestaný tvrdou prácou, žena rodením v bolestiach a túžbou po svojom mužovi, ktorý bude nad nimi panovať.

Aj v dnešnej dobe diabol pôsobí prostredníctvom rôznych veštcov, psychotronikov a im podobných ľudí. Scientológovia vás pozývajú na vyliečenie zdravotných problémov. Keď tam človek začne chodiť so zvedavosti, postupne ho ovládnu a už sa preč od nich dostať nedokáže. Ľudia navštevujú mnohé veštice, alebo sledujú podobné programy v televízii. Aj diabol pozná budúcnosť, ale jeho poznanie je obmedzené. Ale prostredníctvom týchto osôb človeka zmanipuluje a odvedie od živej viery v Boha.

Diabol sa snaží držať človeka v strachu. Ešte pred sto rokmi ľudia verili na vodníkov, víly, lesných duchov a podobné bytosti. Snažili sa takýmto miestam vyhýbať a zďaleka ich obchádzali. Dnes by tomu už nikto neveril, všetkým by to bolo na smiech. Čo teda urobil diabol? Zmenil taktiku. Dnes to už nie sú vodníci, ktorí kradnú ľudské duše. Dnes sú to mimozemšťania, ktorí unášajú ľudí prostredníctvom lietajúcich tanierov. Výsledok? Človek sa opäť bojí, prežíva vnútorný strach. Kristus však na druhej strane prináša slobodu a vnútorný pokoj. Pozor na diabla, je rafinovaný ale vždy iba všetko Božie napodobňuje. Jeho hlavným cieľom je ľudí vystrašiť a v konečnom dôsledku odtrhnúť od samotného Pána Boha. Aj spomenutí egypťskí čarodejníci mali určitú moc, ktorá bola obmedzená. To si všimneme pri tretej egypťskej rane. Ktorá napodobňovala Božie zázraky, ale nemali moc dať veci naspäť do pôvodného poriadku.

Evanjelický a. v. cirkevný zbor Levice

Kázeň – ThDr. Martin Riecky

Preto faraón povedal Mojžišovi: *Modlite sa k Hospodinovi, aby odstránil žaby odo mňa i od môjho ľudu a prepustím ľud, nech obetuje Hospodinovi (4. v.).* Faraón sa zdráhal uznať Hospodina ako pravého Boha. Svojimi slovami sa snažil iba akosi vyjednávať. Príbeh pokračuje ďalej: *Mojžiš odpovedal faraónovi: Rozkáž mi, kedy sa mám modliť za teba, za tvojich služobníkov i za tvoj ľud, aby boli vyhubené žaby od teba i z tvojich domov, len v Níle nech zostanú. Odpovedal: Zajtra. Mojžiš povedal: Nech sa stane, ako si želáš, aby si poznal, že nieto podobného Hospodinovi, nášmu Bohu (5 – 6. v.).*

Faraón dostal výsadu, určitý čas, kedy Hospodin odpovie na Mojžišovu prosbu. Malo sa tak stať až ďalšieho dňa. Pravdepodobne dúfal, že sa medzi tým niečo stane. Možno prosil svojich čarodejníkov, aby danú pohromu zastavili. Všetko len preto, aby nemusel uznať Hospodina za najvyššieho Boha a nebude musieť byť zaviazaný ani Mojžišovi. Pán Boh však Mojžišovu modlitbu vypočul a žaby zdochli, zostali iba v rieke Níl. *I zhŕňali ich na hromady a napáchla zem (10. v.).* Aké to muselo byť pre Egypťanov strašné. Žaby, ktoré boli pre nich posvätné, ktoré sa nesmeli zabíjať zrazu všetky zdochli. Museli ich zhŕňať na hromady, ktorých bolo obrovské množstvo po celom Egypte. Aj v tomto momente si mohol uvedomiť faraón, ako aj ostatní ľudia, že Hospodin je jediným Bohom a že je väčší aj ako ich žabia bohyňa Heket.

AMEN